

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/ DIPLOMOVÉ PRÁCE vedoucí práce / oponent práce

Autor/ka práce: Petr Klečka

Studijní program: Specializace v pedagogice

Název práce: Možnosti empatie k postavám v rámci recepce povídek Jana Balabána

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Neumann, Ph.D.

Oponent/ka práce: PhDr. Veronika Laufková, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice, např.	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněně písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium					
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP
Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

--	--	--	--	--	--

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Petr Klečka se v bakalářské práci věnuje analýze trojice textů z povídkové tvorby Jana Balabána. Autor práce si předsevzal nahlédnout specifika přetrvávajícího zájmu o dílo již přes dekádu nežijícího autora, dílo, jež je v tuzemském kontextu i nadále vyzdvihováno coby syrově existenciální generační zpověď nemající dosud rovnocenné pokračovatele, alespoň pokud se týká povídkového formátu. Petr Klečka se rozhodl prozkoumat působivost Balabánova povídkového psaní optikou čtenářské recepce, středobodem tohoto úhlu pohledu je kategorie postavy, s níž se čtenář ze všech možných složek výstavby textu může ponejvíce ztotožnit, vcítit se do ní, stát po jejím boku jakožto dvojník, druhý lidský účastník příběhu (viz průměr k interpersonální komunikaci) – všechny tyto polohy shrnuje pojem „empatie“, jež – jako v málokterém díle slovesné tvorby – lze konfrontovat na pozadí distance mezi a) Balabánovým „úsporným“ stylem psaní, hutností výpovědi s četnými místy nedourčenosti, b) existenciální motivikou, jejímiž reprezentanty jsou lidé přistižení ve fázi sebeztracení, hledání životních jistot, všelijak zlomení, vyvrácení, a to i existenčně selháním v rámci rodinných vazeb. Souhrnně řečeno, Klečka se pokusil vpravit se do této distance mezi úsporností výrazu a vypjatou existenciální tematikou v pozici modelového čtenáře (spíše by se dalo říci, na což sám autor ostatně také přichází sám, poučeného empirického čtenáře) sledujícího autorův záměr, s nímž konstruuje postavy a další složky textové výstavby. Klečka využívá podnětů a odborné literatury z oblasti psychologie, kognitivní vědy, jež je stále oblíbenějším pomocníkem zejména kvantitativních výzkumů v oblasti čtenářské recepce literárního díla; dále autor sleduje poznatky literární teorie (viz obeznámenost s teorií postavy), zejména v oblasti naratologických zkoumání. Práce dozajista ani nemohla vyčerpat oblast dosavadních zjištění kognitivní vědy, v oblasti literární teorie by zasluhovala zpřesňující výrazivo (viz např. jednoduchost textu), dozajista by zjištěné výsledky potvrdil či vyvrátil empirický výzkum dat aplikovaný např. v oblasti afektivních emocí či těch reflektovaných, bylo by možné hlouběji ověřit vazbu literárně-teoretických konceptů na podobu a míru čtenářovy empatie. V rámci stanoveného cíle se však P. Klečkovi podařilo dojít k podnětným zjištěním na základě vystižení narativních postupů typických pro Balabánovu povídkovou tvorbu. Autor práce i na základě sledování Balabánovy povídkové tvorby v jejím vývoji dokázal postihnout skutečně velmi jemné nuance v rámci komparace pásem postav a vypravěče. Domnívám se, že práce má potenciál být rozvinuta směrem do kvantitativního výzkumu.

D. Otázky k obhajobě

1. V práci používáte pojmy typu narativní empatie, imerze či vnější inference – mohl byste ozřejmit jejich význam, význam však i směrem k „možnostem empatie“ k Balabánovým postavám?
2. Jaký je vztah mezi tzv. místy nedourčenosti a mírou empatické reakce? Je mezi tím přímá úměra?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Lukáš Neumann, Ph.D.

V Praze dne 9. 5. 2023

Podpis